

Redaktion:.

Dan Olsen ansvh.

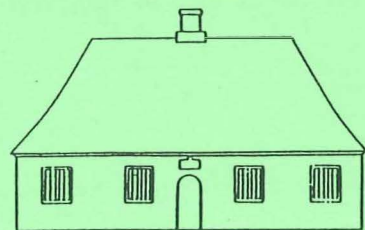
Eigil Jørgensen.

Kjeld Jørgensen.

Hvidovre Kommunes Lokalhistoriske Arkiv
Medborgerhuset - Hvidovrevej 280 - 2650 Hvidovre
tlf. 36 39 21 80

Åbningstid: tirs. - onsd. kl. 13 - 16, torsd. kl. 16 - 19

HVIDOVRE
LOKALHISTORISKE
SELSKAB
RYTTERSKOLEN
HVIDOVRE KIRKEPLADS 1
2650 HVIDOVRE
TELEFON 31 47 34 44

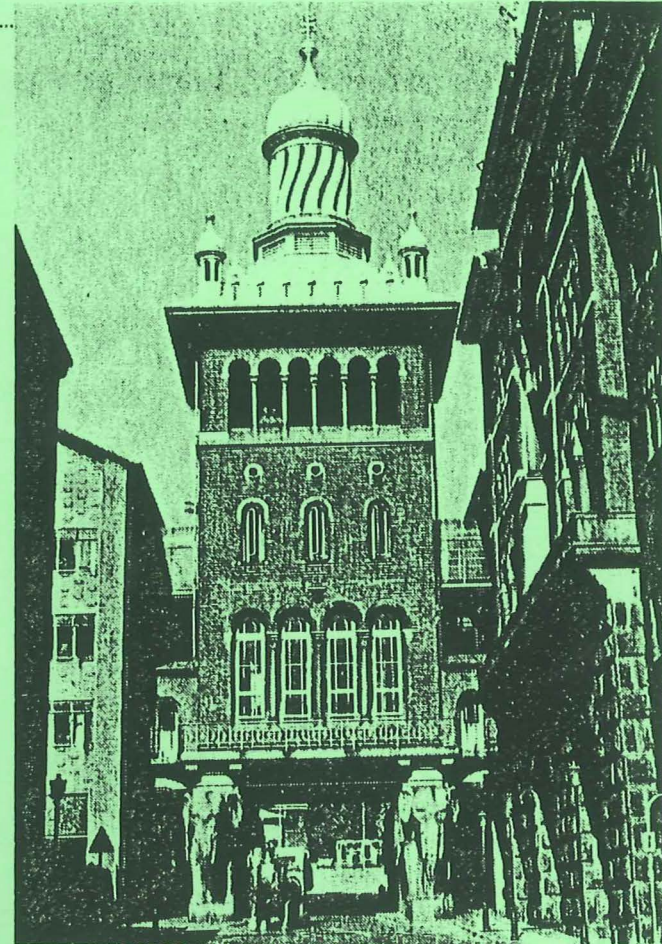

20

46.4

HVIDOVRE

LOKALHISTORISKE SELSKAB

Historiens Hus Hvidovre
Carlsberg bygger nyt bryggeri i Hvidovre Kommune.

Alarmtårnen 3
Avedørevej 11
Læs om det på side 5, 6 og 7.

2650 Hvidovre

13. ÅRGANG NR. 1, FEBRUAR 1995

Historiens Hus Hvidovre
Alarmpladsen 3
Avedørevej 17
2650 Hvidovre

På den anden side

Denne udgave af vort blad fremstår i et nyt lay out der til dels har 2 årsager.

Den første og den største er at vor redaktør Hans Thomsen ved konstitueringen meddelte at han på grund af stort tidspres, ikke så sig i stand til at fortsætte som redaktør.

Vi er nu af omstændighederne tvunget til at reagere hurtigt med at få dannet en ny og hurtigt arbejdende redaktion, således at vi kan få udgivet vort blad til de sædvanlige terminer. Dem der kender til at redigere og skrive et blad ved hvor stort og tidskrævende et arbejde det er, og derfor skal der her skrives en STOR tak til Hans for den tid han har redigeret bladet.

Årsag nr.2 er at vi nu er en lille flok der er nye på dette område, derfor vil vi selv prøve kræfter med at redigere og udgive et forhåbentligt læseværdigt og godt blad, der bliver lidt mindre med sideantal, men lidt tættere i tekst og billeder.

Vi beder om tilgivelse for eventuelle fejl og mangler, læs om vor åbne redaktion på side 12, og send os din mening.

KASSEREREN MEDDELER.

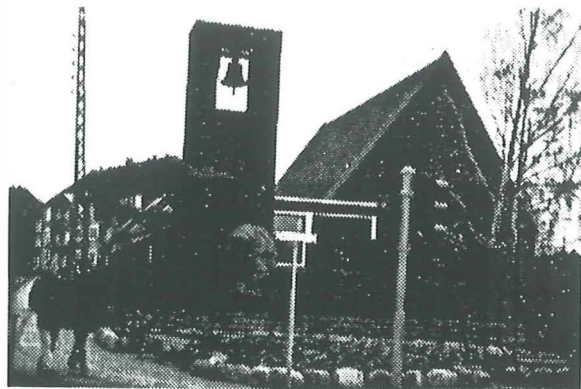

nyt nyt!

I midten af Januar udsendte vi den årlige kontingentopkrævning - og der er heldigvis mange, som har indbetalt - enten kontant eller via girobank. Tak for det! Sidste mulighed for kontant indtaling, er ved mødlemsmødet Mandag den 13. Marts. Efter denne dato vil vi tillade os at erindre eventuelle "skyldnere" om at indbetale kontingentet, såfremt man ønsker at fortsætte medlemsskabet. Derfor denne lille "reminder".

Jeg skal "skinnemaj" hen på posthuset - og til møde i Lokalhistorisk Selskab!

Kirkebesøg.

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab følger nu op med den række af kirkebesøg vi startede da den gamle Hvidovre kirke blev genindviet efter restaureringen i 1994.

Det blev en stor succes hvor der mødte over 100 medlemmer, der fik en grundig gennemgang af kirkens historie.

Dennegang er det RISBJERGKIRKEN vi skal besøge, og vi glæder os meget til at høre om kirkens historie - der indeholder en hel del usædvanlige forhistorier.

Vi møder alle op ved kirken Søndag den 2' april klokken 15⁰⁰ hvor vi bliver modtaget af kirkens personale.

Der er GRATIS adgang for alle der ønsker at deltage i dette arrangement.

Der er mulighed for at købe en kop kaffe eller te med kage til kr.10,-

VELKOMMEN TIL ALLE.

Hvidovre i 1872.

Frit efter Trap Danmark sogneoplysnings opslagsværk årgang 1872 oversat fra gotisk skrift - også kaldet krølbogstaver.

Hvidovre sogn, anneks til Frederiksberg, omgivet af dette og Rødovre, Brøndbyøster og Brøndbyvester sogne i Smørum Herred, Kalvebodstrand og staden Københavns grund. Kirken, nordvestlig i sognet, er beliggende ca. Trekvart mil vest-sydvest for København. Arealet 3763 tønder land, er jævnt lermuldet. Hartkorn er 465 tdr. Ager og eng. I sognet byerne Hvidovre med kirken og skolen, Valby med skole og flere lyststeder, kro, 15 gårde, 111 huse, Vigerslev, Carlsberg Ølbryggeri, hvis bygninger har et fladerum af ca. 5.900 m². og til hvis drift anvendes 3 dampmaskiner af tilsammen 16 hestes kraft og ca. 40 faste arbejdere. Årlig produktion ca. 30.000 tønder bayersk øl. Holmegård, 14½ tdr. Hartkorn, 110 tønder land. Bakkegård og Søholmsgård 13 tdr Hartkorn, 92 tønder land. Bjerregård, hvoraf 60 tønder land er begravelsesplads for København (Vestre Kirkegård) 1 gård i Hvidovre ca. 13½ tdr Hartkorn

91 tønder land, 4 gårde i Vigerslev respektive 15½, 13, 12, og 12 tdr Hartkorn-100,90,-88, og 92 tønder land. Beringgård og Strandegård af tilsammen 15½ tdr Hartkorn - Flasketroen på den gamle Køgevej langs stranden.

Et nyt bryggeri bygges ved Carlsberg, det er bestemt til produktion af øl til export, navnlig engelske ølsorter, som porter og forskellig slags ale, er under opførsel.

På Bakkegårdens jorder er opført fabrikken "Alliance" for tilvirkning af mineralvande likører og frugtvine. Et Broncestøberi er nu også anlagt på sognets grund. Ialt i sognet 63 gårde, 28 huse med og 184 uden jord, hvoraf 27 gårde og 20 huse udenfor byerne. Indbyggere: .2665. Ved siden af agerbruget har sognets beboere, dog formentlig Valbyerne, et særligt erhverv i hønsekræmmeriet. En stor del af Valbys husmænd og indester =(lejere o.a.) beskæftiger sig med denne handel, nogle af dem vel kun med æg og smør og deslige, hvilket også henregnes til denne erhvervsgren. De mere formuende hønsekræmmere har heste, eller i det mindste én hest og vogn til denne handel, ofte endog 2 vogne, af hvilke den ene kører til torvet i København, og med den anden kører ejeren

omkring for at opkøbe småkreaturer, fjer, æg og smør hos bønderne. Ubetydeligt fiskeri, mest af ål i Kalvebod strand.

2 garverier, 1 chokoladefabrik, 2 handeldgartnere. Sognet hører i administrativ henseende til de samme distrikter som hovedsognet, amtets 1. valgkreds, 1. udskrivningskreds, 3'lægd.

Sognet danner egen kommune. Kirken tilhører Universitetet.

Hvidovre og Rødovre var oprindeligt én by, der hed AWORTÆ (Hawerthi) senere deltes denne i Awortæ ydræ (oure) ydre og ovre, hvilke igen forandrede navn efter kirkernes udseende. Hvidovre kirke (såvel alle gårde og huse i byen) blev nedbrudt i krigen 1658 59 og først opbygget påny adskillige år senere, men uden hvælvinger. I koret findes de 12 apostle udskårne og forgyldte, levninger af en smuk altertavle fra den katolske tid, der nu er tilføjet et maleri. Sognets beboere har selv i 1836 anskaffet et orgel.

* * * * *

Der tages forbehold for rigtigheden af omstående, men således står der i omtalte Trap Danmark fra 1872.

I oversættelsen fra gotisk, er det forsøgt at fastholde den gamle ordlyd så godt det var muligt. (red.)

4. maj 1945 - 4. maj 1995

Som vel næppe nogen har kunnet undgå at bemærke, kan vi i år fejre 50-året for Danmarks befrielse. Pressen og en stor del af befolkningen har været optaget af det 15 millioner kroners laser-lys kunstværk, som bl.a. kulturministeriet har været med til at betale ved den jyske vestkyst.

Frihedskampens veteraner har meddelt deres modstand mod projektet, der handler om fred, mens 4. maj for de fleste andre end kunstneren - og altså kulturministeriet - handler om frihed.

I Hvidovre får vi næppe så meget presse om vores markering af 4. maj, men det gør heller ikke så meget. Vi synes selv, at det tegner til at blive en spændende og højtidelig festligholdelse af befrielsesjubilæet.

På initiativ fra vores gamle modstandsfolk flytter vi vores befrielsesmonument til en værdigere og mere synlig placering end den nuværende.

Som ældre Hvidovre-borgere vil huske stod monumentet ved indgangen til det gamle bibliotek, så man som bruger af biblioteket ikke kunne undgå at bemærke det, og det var også synligt fra Hvidovrevej.

Da det nye bibliotek og Medborgersalen blev opført i begyndelsen af 1970-erne blev mindestenen gemt lidt af vejen på stien mellem Rådhuset og biblioteket.

Den 4. maj vil mindestenen blive genindviet på sin nye og forhåbentlig blivende plads ved Hvidovre Rytterskole. Den oprindelige placering ved det gamle bibliotek var naturlig, fordi modstandsbevægelsen havde en central tilknytning til biblioteket. Da det gamle bibliotek forsvandt, forsvandt også begrundelsen for at have stenen placeret netop i denne del af Hvidovre. En placering ved Rytterskolen ud mod Hvidovrevej sikrer, at mindestenen er synlig, og

samtidig står den i en sammenhæng, hvor hi-storien er mest synligt til stede i Hvidovre. Som nabo til vores ro-manske landsbykirke og skolen fra begyndelsen af 1700-tallet har mindestenen fundet et mere værdigt blivende sted.

Vi arrangerer et højtideligt og smukt befrielsesjubilæum i det 50-år, som er det sidste runde år, hvor vi endnu har nogle af de aktive modstandsfolk blandt os.

Genindvielsen af mindestenen markeres med kransenedlæggelse, der bliver musik, sang og oplæsning, udstilling og film, og aftenen afsluttes med et festfyrværkeri.

Vi håber, rigtig mange vil møde op ved Hvidovre Rytterskole denne aften, hvor programmet indledes kl. 19.00 og afsluttes kl. 22.15.

Udstillingen i Rytterskolen, som kan besøges denne aften, åbner først rigtigt den 5. maj og vil være åben de følgende tre uger. Det er en udstilling om hverdagslivet under besættelsen - om erstatningsvarer, mangel, opfindsomhed og folkesundhed.

Arkivet mangler endnu mange genstande og beretninger, før udstillingen kan blive fyldestgørende, og jeg skal benytte lejligheden til her at efterlyse genstande og historier om hverdagens problemer under besættelsen.

Emner som tobaksdyrkingen i Avedøre, rødspætteskind til sko, tørv, cykelhjul med korkpropper, hyben-the, pullimut, metalindsamling o.s.v. har interesse.

Så kontakt gerne arkivet, hvis I har noget, I vil låne ud eller, hvis I har beretninger fra hverdagslivets problemer under besættelsen.

Der kommer mere ud om det store arrangement i tiden frem til den 4. maj, men hermed altså den første invitation til en forhåbentlig lys og smuk befrielsesaften.

Poul Sverrild

Hvidovre Kommunes Lokalhistoriske Arkiv
Medborgerhuset - Hvidovrevej 280 - 2650 Hvidovre
tlf. 36 39 21 80

Åbningstid: tirs. - onsd. kl. 13 - 16, torsd. kl. 16 - 19

Tilbud til alle Skoler i Hvidovre.

Til underviserne ved Hvidovre kommunes skoler.

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab kan i samarbejde med Lokalhistorisk Arkiv præsentere skolerne i Hvidovre for et skole- og lokalhistorisk undervisningstilbud.

Med udgangspunkt i Hvidovre Rytterskole fra 1722, der var Hvidovres skole gennem mere end 180 år, tilbyder Lokalhistorisk Selskab klassebesøg på Rytterskolen af en eller to lektioners varighed.

1: Rundvisning i skolebygningen og en orientering om bygningens historie som skole og bolig.
Oplysning om undervisningsforhold i 1700- og 1800-tallet.
Demonstration og afprøvning af skriveredskaber fra sandkasser over tavle og griffel til pen og blæk.

Varighed 1 lektion.

2: Forevisning af Hvidovres skolefilm fra 1934/35, der fortæller bredt og detaljeret om skoleforholdene i Hvidovre.

Varighed 1 lektion.

Hvad har vi mere: .

Vi har en gammel skolepult fra ca. år 1900, sandkasser som de brugtes i Pogeskolerne, skrivning med gåsefjer, skrivning med pen og blæk, udformet som en konkurrence mellem eleverne, og sidst men ikke mindst, vi har et spanskrør, og historien bag.

Prisen for at benytte et af disse tilbud er betaling af et gebyr på kr. 200 (1 lektion) eller kr. 300 (to lektioner) til Lokalhistorisk Selskab, idet pengene går til det videre lokalhistoriske arbejde i Hvidovre.

Undervisningen forestås af bestyrelsesmedlemmer fra Lokalhistorisk Selskab på basis af undervisningsmateriale udarbejdet af Selskabet og Lokalhistorisk Arkiv.

Interesserede kan henvende sig til formanden for Lokalhistorisk Selskab, Dan Olsen, tlf. 31 78 86 42 eller læg en besked på Rytterskolens telefonsvarer, tlf. 31 47 34 44.

Vi skal gøre opmærksom på det eksisterende lokale skolehistoriske undervisningsmateriale udgivet af Pædagogisk Central og Lokalhistorisk Arkiv:

Sverrild, P. "Hvidovre Landsogn", 1981, side 16-24 indeholder en beskrivelse af Hvidovre Skole ved århundredskiftet.

"Glimt af livet i Hvidovre 1925-40" bind 2, 1985, indeholder en stor mængde skoleerindringer.

Østergaard, B. "Rytterskolen - historien om en skole", 1991, fortæller om rytterskolerne med udgangspunkt i de to Rytterskoler, børnene fra den nuværende Hvidovre kommune gik i.

Med venlig hilsen

Dan Olsen
formand f. Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

Åben Redaktion.

Hvad er nu meningen med det ?

Jo ser i, vi vil meget gerne i kontakt med de af vore medlemmer, der gerne vil have at vi skriver noget mere om dagligdagen fra forskellige tidsepoker, i og omkring den tid som mange af os husker, eller har fået fortalt om af vore forældre eller bedsteforældre. Vi ser gerne at det er fra Hvidovre og omegn, men det er ingen betingelse. Så vi beder om at fatte pennen, eller skrivemaskinen, måske computeren, og skrive til os hvad i syntes andre medlemmer burde læse. Vi vil så trykke dem her i bladet, idet omfang pladsen og tiden tillader, og vi forbeholder os ret til at forkorte og redigere indlæggene, så de passer til vort blad. Anonyme indlæg bruges ikke, de arkiveres lodret i papirkurven. Må vi bede om noget der har lokalhistorisk interesse og helst så det passer til en A5 side.

EFTERLYSNING.

Vi savner oplysning om dette billede har du dem, så ring til Dan Olsen 31788642.

Siden sidst.

Hr. og Fru Olsen satte deres præg på Hvidovre - således skrev Hvidovre Avis om Ægteparret Olsen.

Arne og Grethe satte også præg på vor første foredragsaften i det nye år, og det var med fynd og klem, faglig viden og professionel dygtighed. En stor tak til Arne og Grethe.

Vinderne af vor konkurrence om billetter til egnsspillet "De Grænseløse"
Ernst Cortsen Sv. Borring Sørensen
Girly Møller Madsen Benny Pedersen
Aage Holm Eli Olsen Inge Hansen
Kirsten Holm Eva Kristensen
Inger Noach Nancy Schiønnemann
Niels Kelstrup.

Vi håber at alle har moret sig godt.

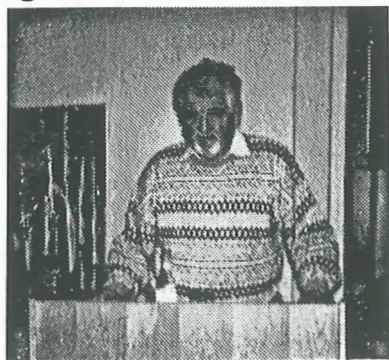
De Vestindiske Øer.

Mandag den 13 februar havde vi et foredrag om de Vestindiske Øer. Foredraget var beregnet til at blive afholdt i studiekredslokalet i kælderen bag rådhuset. På grund af en helt usædvanlig stor tilmelding, var vi nødt til at melde alt optaget en uge før mødet. Dette kom Inspektør Kim Greel og Lokaleformidler Inger Clausen for øre - og de gik straks igang med at skaffe adgang til vort sædvanlige lokale - Bibliotekscaféen - der ellers var optaget af rekvisitter o.a. fra egnsspillet "De grænseløse". Det lykkedes og vi kunne mandag eftermiddag rykke over i Caféen hvor der er meget bedre plads. Vi sender hermed en stor tak til Kim og Inger, og sig så ikke at de ikke kan skynde sig når det gælder et godt formål. Foredragsholderen Chr.Linhe var både glad og overrasket over at vi kunne samle så mange - der var 86.

Chr.Linhe causerede over Øernes historie og det gjorde han utroligt godt -

med en effektiv afslutning med kanonsalut.

Tak til Chr.Linhe.
fra de 86.

3 Formænd.

Mandag den 13 marts er der foredrag i vore sædvanlige lokaler Bibliotekscaféen i Medborgerhuset kl 19³⁰.

Denne aften er beregnet på 3 kortere indlæg en de sædvanlige der normalt varer ca. 2 timer, og det er 3 formænd - 2 tidligere og en nuværende. Den "nuværende" Dan Olsen lægger ud med at causerer over *Kørende Handlende* fra Hvidovre og omegn. Per Hansen taler om *Hvidovre-navnets* oprindelse.

Efter kaffe-pausen taler vores æresmedlem, tidligere formand Jens Kristensen over emnet *Hvidovres Kommunegrænser før og nu*.

Der vil blive lejlighed til at stille relevante spørgsmål til foredragsholderne, der efter bedste evne vil svare.

Som sædvanligt er det nødvendigt at tilmelde sig på vor telefon-svarer og meddele hvor mange der kommer og om der ønskes kaffe eller te. tlf.nr. **31473444**.

Det vil også være muligt at indbetale kontingent til vor kasserer, der vil være klar ved indgangen med "kassen".

NB. Husk at medbringe det tilsendte girokort.

Åbent Hus.

Vi starter igen i år med at holde åbent hus i den gamle Rytterskole, et tiltag der i 1994 var en stor succes.

Onsdag den 5 april åbner vi dørene kl.13 og slutter kl.16. Der vil være en fotoudstilling af gamle fotos fra Holmegårdsskolens Elevteater i årene ca.1952 og 10 år frem. Billederne er fra nu afdøde skoleinspektør Sv.Aage Olsen, og er skænket til vort lokal arkiv af arvingerne. Udstillingen henvender sig specielt til dem der var elev på skolen i førømtalte årrække, og vi vil bede de der kan genkende sig selv og andre, om at udfylde et skema med navne og andre ting der kan huskes fra den tid. Efter lukketid vil udstillingen blive flyttet til Holmegård Biblioteket, hvor udstillingen vises fra den 10 april til den 22 april, ifølge aftalen med Bibliotekar Bente Høegh.

Vi har som sædvanlig rundvisning på skolen og der er mulighed for en kop kaffe og til at bese malerierne, der er malt af forskellige Hvidovreborgere. Som sædvanligt modtager vi også forskellige gamle ting og sager til vort Lokalarkiv.

Vi efterlyser i denne tid specielt gamle fotografier med kørende handlende, de skal bruges til en kommende foredragsrække om dette emne. Vi tænker på Fiskehandlere, Slagtere, Ostehandlere, Bagere, Mælkevogne, Høsekræmmere, Skærslibere, og der er sikkert mange flere, så har du billeder lad os låne dem til kopiering, men husk lad os også få historien bag dem - årstal, navne og adresser.

Medens vi er ved efterlysningerne, vil vi også gerne i kontakt med nogen der har haft usædvanlige oplevelser under den tyske besættelse af Danmark 1940 til 45.

Vi vil lytte til beretninger og vil være meget glade hvis der også findes billedmateriale, eller håndgribelige ting fra den tid, for eksempel ting der afløste de mange forskellige varer som vi måtte undvære under krigen, for opfindsomheden den var stor. Disse ting vil vi meget gerne se, låne, og fotografere til brug for de udstillingsdage som Hvidovre Kommunes Lokalarkiv har planlagt til at løbe af stabelen omkring 4.maj. Henvendelse til Poul Sverrild tlf:36392180 eller til Dan Olsen tlf:31788642.

Bestyrelsen.

Formand Dan Olsen Spurvehøjvej 17.st.tv.
tlf: .31788642

Næstfmd Kjeld Jørgensen Kløverprisvej 48.
tlf: .36752091

Kasserer Eigil Jørgensen Hvidovrevej 98 C.
tlf: .31470058

PR. sekretær Viggo Noach Arn.Niels.Bvld.163²
tlf: .31782999

Best.medl. Inge Larsen Berners Vænge 7² tv.
tlf: .31784736

Best.medl. Ester Hansen Hovedstensvej 22² tv
tlf: .31780661

1.suppl. Per Hansen Grenhusene 26.
tlf: .31492470

2.suppl. Erling Groth Ege Allé 41
tlf: .36772511

Revisor Ester K.Pedersen Tavlekærvej 122
tlf: .31782398

rev.suppl. Jens-Chr.Nielsen Kløverprisvej 26
tlf: .35751386

Sekretariatsudvalg: Inge Larsen, Ester Hansen
Redaktion: Kjeld Jørgensen, Eigil Jørgensen
Redaktør: Dan Olsen

NB!!! Post bedes sendt til RYTTERSKOLEN.

Skaf et nyt medlem.

Vor konkurrence om at skaffe et nyt medlem løber videre indtil generalforsamlingen den 13 november i år.

Her vil der blive trukket lod om sponsor gevinster og hvis vi er lige så heldig med at få gevinster som i 1994, kan der blive tale om gevinster til alle der har skaffet et nyt medlem.

Nedenfor er der en kupon som du kan benytte hvis du har et nyt medlem, men hvis du ikke vil klippe i bladet, så skriv på bagsiden af en kuvert, et postkort eller aflever en seddel til os på et af vore møder.

Nyt Medlem:

Navn:-----

Adresse:-----

Mit Navn:-----

Min Adresse:-----